5 Haziran Dünya Çevre Günü Basın Bülteni:

Yasalar Eliyle Yürütülen Ormansızlaştırmaya Karşı Ekosistem Bütünlüğü

5 Haziran Dünya Çevre Günü, yalnızca doğal güzellikleri kutlama tarihi değil; orman varlıklarımızın mevcut durumunu ve karşı karşıya kaldığı riskleri bilimsel bir veri seti üzerinden analiz etme günüdür. Ülkemiz ormancılığının günümüzdeki en temel sorunu, yasadışı kesimler veya yangınlardan ziyade, **"yasalar eliyle yürütülen ormansızlaştırma"** süreçleridir.

Orman Kanunu'nda yapılan değişiklikler ve mevzuattaki çeşitli istisnalar kapsamında verilen madencilik, enerji, turizm ve altyapı tahsisleri; orman alanlarımızda yasal bir çerçeve içerisinde geri döndürülemez tahribatlara yol açmaktadır.

Yasal Tahsislerin Biyolojik Bilançosu: Habitat Parçalanması

Mevzuat eliyle ormanlık alanlarda parça parça verilen kullanım izinleri, ekoloji biliminde **"habitat parçalanması" (habitat fragmentation)** olarak tanımlanan yıkıcı bir etki yaratmaktadır.

Bu durumu daha net kavramak adına basit bir örnek üzerinden ilerleyebiliriz:

Bir orman ekosistemini, insan vücudundaki **kalp ve damar sistemi** gibi düşünebilirsiniz. Ormanın bütünü, suyu, toprağı ve canlıları birbirine bağlayan devasa bir ağdır. Yasalar aracılığıyla ormanın farklı noktalarında açılan maden ocakları, enerji tesisleri veya yollar, bu damarların kesilmesi anlamına gelir. Kağıt üzerinde toplam orman alanının sadece küçük bir yüzdesi tahsis edilmiş gibi görünse de ana damarları kesilmiş bir bedenin sağlıklı bir şekilde yaşayamayacağı gibi, bütünlüğü bozulan bir orman ekosistemi de temel yaşam destek işlevlerini (karbon tutma, su üretme, iklimi düzenleme) hızla kaybeder.

Parçalanmış ormanlar, dış etkenlere karşı savunmasız hale gelir; **kenar etkisi (edge effect)** adı verilen süreçle kuraklık, rüzgar zararları ve zararlı böcek salgınları dramatik şekilde artar.

Bilimsel ve Analitik Çözüm Beklentilerimiz

Türkiye Ormancılar Derneği olarak, sürdürülebilir bir geleceğin ancak bilimsel normlara dayalı, tavizsiz bir hukuk sistemiyle mümkün olacağını vurguluyoruz. Bu doğrultuda çözüm odaklı tespitlerimiz şunlardır:

- **Mutlak Koruma Statüsü:** Orman alanlarını günübirlik ekonomik çıkarlara kurban eden parçacı tahsis anlayışından vazgeçilmeli; ormanlar, istisnasız ve mutlak bir yasal koruma kalkanı altına alınmalıdır.
- **Kümülatif Etki Değerlendirmesi:** Orman alanlarındaki projelere izin verilirken, her bir proje tekil olarak değil; havza bazında, ekosisteme getireceği toplam (kümülatif) yük üzerinden bilimsel olarak analiz edilmelidir.
- **Ekolojik Restorasyon:** Yasal izinlerle tahrip edilmiş alanların rehabilitasyonu, yalnızca "ağaçlandırma" mühendisliğine indirgenmemeli; bölgenin asli ekosistem dinamiklerini geri kazanmaya yönelik kapsamlı onarım çalışmaları planlanmalıdır.

Ormanlar, yasal düzenlemelerin esnetilebileceği birer arsa veya hammadde deposu değil; ülkemizin ekolojik, ekonomik ve toplumsal sağlığının temel güvencesidir. Doğayı koruyan yasaların, doğayı tüketen birer araca dönüşmediği bir gelecek temennisiyle…
Kamuoyuna saygıyla duyururuz. 05.06.2026

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ